

سیاست جنایی ایران

نسبت به جرایم منافی عفت

تألیف:

امیر شریفی خضارتی

مدرس مسئول دفتر کار آفرینی

و مدیر گروه حقوق مرکز آموزش عالی کانون سردفتران و دفتریاران

عضو کمیته علمی - تخصصی بازنگری

در سرفصل دروس حقوق دانشگاه جامع علمی - کاربردی

عضو رسمی و پژوهشگر برگزیده باشگاه پژوهشگران جوان

دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی

عضو رسمی کانون وکلای دادگستری مرکز

عضو پیوسته انجمن ایرانی جرم‌شناسی

سرشناسه	شریفی خضارتی، امیر، ۱۳۴۲ -
عنوان قراردادی	ایران قوانین و احکام -- Iran Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور	سیاست جنایی ایران نسبت به جرایم منافی عفت / محقق: امیر شریفی خضارتی.
مشخصات نشر	تهران: اندیشه سبز نوین، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۷۲ ص. ، ۱۴۵×۲۱
شابک	978-622-6302-64-7
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	پشت جلد به انگلیسی: Amir Sharifi Khazarati. Iranian Criminal Policy towards Offences Against Public Decency
یادداشت	کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع	Obscenity (Law) -- Iran
موضوع	امر فبیحه (حقوق) -- قوانین و مقررات کیفری -- ایران
موضوع	Obscenity (Law) -- Criminal provisions -- Iran
موضوع	تجاوز به عنف -- ایران
موضوع	Rape -- Iran
رده‌بندی کنگره	۴۲۰۰:KMH
رده‌بندی دیویی	۵۵۰۲۵:۳۷۵
شماره کتابشناسی ملی	۷۵۰۵۰۰۰۰
وضعیت رکورد	فیا

اندیشه سبز نوین

نام کتاب: سیاست جنایی ایران نسبت به جرایم منافی عفت

کرم مؤلف: دکتر امیر شریفی خضارتی

ناشر: اندیشه سبز نوین ۶۶۴۶۳۵۱۸ - ۶۶۹۷۳۲۷۷

ناظر چاپ: ابراهیم مشعوف

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول، سال ۱۴۰۰

شابک: ۶۴-۷-۶۳۰۲-۶۲۲-۹۷۸

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

ناظر علمی و فنی: مرکز آموزش عالی علمی-کاربردی کانون سردفتران و دفتریاران

مرکز نشر و پخش: اندیشه سبز نوین

آدرس: تهران- میدان انقلاب- خیابان انقلاب- خیابان شهید منیری جاوید

(اردیبهشت) ساختمان اردیبهشت- پلاک ۷۱- طبقه اول (مشعوف)

تلفن: ۶۶۴۶۳۵۱۸ دورنویس: ۶۶۹۷۳۲۷۸ صندوق پستی: ۱۷۱۵-۱۳۱۴۵

واتس آپ و تلگرام: ۰۹۳۸۴۲۸۹۱۸۶ www.sabzlaw.ir

ANDISHEHSABZENOVIN @ANDISHEHSABZENOVIN

فهرست مطالب

۷		مقدمه
۹		گفتار اول: تأثیر رضایت بزه‌دیده در جرایم منافی عفت
۱۳		گفتار دوم: مرجع قانونی تعقیب و تحقیق در جرایم منافی عفت
۲۰		گفتار سوم: دادگاه صالح برای رسیدگی به جرایم منافی عفت
۲۳		گفتار چهارم: اعمال قاعده درأ در مورد جرایم منافی عفت
۲۴		گفتار پنجم: کیفیات مشدده در جرایم منافی عفت
۲۶		گفتار ششم: کیفیات مخفقه در جرایم منافی عفت
۳۳		گفتار هفتم: اثر مرور زمان در جرایم منافی عفت
۳۵		گفتار هشتم: ماهیت جرایم منافی عفت
۳۹		گفتار نهم: ادله اثبات قانونی جرایم منافی عفت
۴۱		گفتار دهم: شرکت در جرایم منافی عفت
۴۴		گفتار یازدهم: معاونت در جرایم منافی عفت
۵۲		گفتار دوازدهم: شروع به جرایم منافی عفت
۵۶		گفتار سیزدهم: مجازات‌های تکمیلی جرایم منافی عفت
۵۸		گفتار چهاردهم: مجازات‌های تبعی جرایم منافی عفت
۶۲		نتیجه‌گیری

مقدمه

قانون گذاران قبل و بعد از انقلاب اسلامی در ارتباط با مسائل اخلاقی و عفت عمومی و استفاده از اهرم های کیفری در جهت حفظ موازین اخلاقی و جنسی در جامعه و لحاظ واقعیات موجود، مواضع مختلفی را اتخاذ نموده اند.

در قانون مجازات عمومی مصوب سال ۱۳۰۴^۱، قانون گذار عنوان جرم «زنا» را به کار برده و برای آن در کنار «لواط» به عنوان جرایمی که در رأس جرایم منافی عفت قرار می گرفتند، حسب مورد مجازات های شرعی یا عرفی منظور نمود. اما طی اصلاحاتی که در تاریخ ۱۳۱۲/۶/۲۹ در مواد مربوط به اعمال منافی عفت به عمل آمد، عنوان «زنا» از قوانین موضوعه حذف گردید و عناوین دیگری از قبیل «هتک ناموس»، رابطه نامشروع و ازاله بکارت، جایگزین آن شد. همان گونه که از واژه «هتک ناموس» بر می آید در این جرم، تجاوز جنسی علی رغم میل و اراده بزه دیده مد نظر قانون گذار بوده است. همچنین لواط با رضایت طرفین - حتی بالغ - قابل کیفر شناخته شده بود. لکن رابطه بین دو جنس مخالف غیر متأهل مشروط به این که زن به سن بلوغ رسیده، باکره نبوده و عتف و تهدیدی هم در میان نباشد و این کار نیز در ملا عام صورت نگرفته باشد، مشمول عناوین مجرمانه

۱- قانون مجازات عمومی که از قانون جزای مصوب سال ۱۸۱۰ میلادی کشور فرانسه اقتباس شد، دارای ۲۸۹ ماده بود. ماده ۱ الی ۱۶۹ این قانون در ۲۳ دی ماه سال ۱۳۰۴ و ماده ۲۰۷ الی ۲۸۰ آن در ۷ بهمن ماه سال ۱۳۰۴ و غیه نیز در تیر ماه سال ۱۳۱۰ شمسی به تصویب کمیسیون قضایی مجلس شورای ملی رسید. بعداً نیز با تصویب قانون تشکیل محکمه جنایی در سال ۱۳۰۶، بایه های نظام جزایی به صورت مدون بر اساس حقوق موضوعه ریخته شد و به مرور، دایره صلاحیت محاکم شرعی محدود گردیده و عملاً منحصر به دعاوی راجع به اصل نکاح و طلاق شد. ر.ک. محمد صالح ولیدی: حقوق جزای اختصاصی «جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی و حقوق و تکالیف خانوادگی»، تهران: انتشارات امیر کبیر، چاپ اول، ۱۳۸۰، ص ۴۰-۳۹.

قرار نمی‌گرفت و برای آن مجازاتی تعیین نشده بود.^۱ به هر حال، تدوین‌کنندگان قانون مجازات عمومی در فصل پنجم این قانون، مقررات کیفری خاصی را تحت عنوان «در جُنبه و جنایت ضدَّ عَفَّت و اخلاق عمومی و تکالیف خانوادگی» طی مواد ۲۰۷ الی ۲۱۵، برای مبارزه با فساد اخلاقی و هتک عَفَّت عمومی پیش‌بینی کردند که تا زمان به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی در محاکم کیفری لازم‌الاجرا بود.^۲

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، در قوانین موضوعه جزایی عنوان «زنا» و مباحث تابع آن مجدداً وارد شدند. مضافاً این که اعمال دیگری همچون مُساحقه و لواط (اعم از ایقاب و تَفخِیذ) نیز موضوع حکم کیفری قرار گرفتند. همچنین اعمال منافی عَفَّت غیر از زنا مانند «تَقبیل» و «مُضاجعه» و اعمال منافی عَفَّت علنی (همچون خودنمایی و مالش‌گری جنسی) و تظاهر به فعل حرام (مثل بدل پوشی)، به موجب قانون «جرم» محسوب شده و قابل مجازات شناخته شدند.^۳

۱- هوشنگ شامیانی: حقوق کیفری اختصاصی، جلد ۳، تهران: انتشارات زوین، چاپ اول، ۱۳۷۶، ص ۴۶۷-

۲- محمد صالح ولیدی: حقوق جزای اختصاصی «جرایم علیه عَفَّت و اخلاق عمومی و حقوق و تکالیف خانوادگی»، ص ۴۰.

۳- هوشنگ شامیانی: حقوق کیفری اختصاصی، جلد ۳، ص ۴۶۷.